

SAMRÅDSREDOGÖRELSE TILLHÖRANDE DETALJPLAN FÖR

Kretsloppscentralen

Strömfallet 9 och del av Bollmora 2:1 i Bollmora, Tyresö kommun, Stockholms län

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

OM DETALJPLANEN	3
Syfte med planen	3
OM SAMRÅDET	3
Sammanfattning	3
Så här har samrådet gått till	3
Beskrivning av samrådsmöten	4
Samhällsbyggnadskontorets ställningstagande	4
Ändringar i planen efter samrådet	4
Synpunkter på planen som inte är tillgodosedda	4
Lista över yttranden	5
INKOMNA SYNPUNKTER OCH SVAR	6
Statliga och regionala myndigheter och förbund	6
Företag och intresseorganisationer	10
Enskilda ledningshavare	13

OM DETALJPLANEN

Syfte med planen

Planens syfte är att möjliggöra en utveckling av kommunens kretsloppscentral för att ge verksamheten en ökad kapacitet för återvinning och återbruk. Planen ska möjliggöra uppförande av ändamålsenlig bebyggelse utifrån verksamhetens behov. Planen ska även säkerställa att nödvändiga åtgärder vidtas för dämpning av verksamhetsbuller.

OM SAMRÅDET

Sammanfattning

Förslaget har varit ute på samråd under perioden 1 – 22 december 2023. Ett samrådsmöte hölls i form av ett öppet hus vid kommunens servicecenter den 12 december.

Under samrådet har 11 yttranden inkommit till kommunen.

Länsstyrelsen bedömer att kommunen behöver bearbeta planförslaget avseende miljö kvalitetsnormer för vatten samt säkerhet avseende översvämningrisk och olycksrisk. De lämnar även rådgivande synpunkter kopplade till miljö kvalitetsnormer för vatten.

Länsstyrelsen meddelar också att de delar kommunens bedömning att detaljplanens genomförande inte kan förväntas medföra betydande miljöpåverkan förutsatt att kommunen redogör för hur planförslaget kan påverka omgivningen vid brand inom anläggningen samt om planförslaget medför tillkommande transporter med farligt gods.

Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund anser bland annat att bullerskyddets föreslagna utformning bör säkerställas samt att en skötselplan för dagvattenanläggningen bör upprättas.

Naturskyddsföreningen anser att kretsloppscentralen borde lokaliseras på en annan plats i kommunen. De anser även att förslaget bör utvecklas med gröna tak för ökad biologisk mångfald och ekosystemtjänster, samt att kompensationsåtgärder för nedtagna träd ska vidtas. De meddelar också synpunkter gällande buller och tillåtna nockhöjder.

Lantmäteriet meddelar en synpunkt av planteknisk karaktär. Ledningsägare upplyser om befintliga ledningar inom och i anslutning till området och Förpackningsinsamlingen F'II upplyser om den nya förordningen gällande förpackningsinsamling. Övriga remissinstanser har inga synpunkter.

Kontorets bedömning är att inkomna synpunkter kan hanteras inom ramen för planarbetet och gå vidare för granskning.

Så här har samrådet gått till

Förslaget har varit ute på samråd under perioden 1 – 22 december 2023. Samrådshandlingarna har funnits tillgängliga på kommunens servicecenter, bibliotek och på hemsidan. Samrådet har annonserats i lokaltidningen Mitt i Tyresö 2 – 8 december 2023.

Under samrådet hölls ett öppet hus vid kommunens servicecenter där representanter från kommunen fanns tillgängliga för att svara på frågor om detaljplanen.

Två myndigheter inkom med förfrågan om förlängd samrådstid, vilket har beviljats av kommunen. För Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund har tiden förlängts till den 12 januari 2024. För Länsstyrelsen förlängdes samrådstiden till den 22 januari 2024.

Beskrivning av samrådsmöten

Ett samrådsmöte hölls i form av ett öppet hus vid kommunens servicecenter den 12 december klockan 17:30–19:00. Närvarande tjänstepersoner från kommunen var ansvarig planarkitekt samt projektledare och byggprojektledare som arbetar med utvecklingen av kretsloppscentralen.

Under det öppna huset kom fyra besökare för att ta del av förslaget. Synpunkter och funderingar som uppkom under mötet gällde bland annat hur utökningen av anläggningen påverkar befintliga naturvärden, hur bullersituationen vid närliggande bostäder påverkas samt hur trafiklösningen runt anläggningen påverkas.

Samhällsbyggnadskontorets ställningstagande

Kontorets bedömning är att inkomna synpunkter kan hanteras inom ramen för planarbetet och gå vidare för granskning.

Ändringar i planen efter samrådet

- Dagvattenutredningen har kompletterats.
- Den geotekniska utredningen har kompletterats.
- Bullerutredningen har reviderats.
- Planbeskrivningen har kompletterats utifrån utredningarna.
- Planområdet har utökats i norra delen i syfte att säkerställa att bullervallens slantning inryms inom kvartersmarken.
- Egenskapsbestämmelse om bullerskyddets utformning har kompletterats.
- Högsta tillåtna nockhöjd har justerats.

Utöver detta har redaktionella ändringar gjorts i planhandlingarna.

Synpunkter på planen som inte är tillgodosedda

Det har kommit synpunkter och klagomål på planen som kommunen inte har för avsikt att gå till mötes. Dessa är:

- Anläggningens lokalisering

Lista över yttranden

Inkomna yttranden	Datum	Synpunkt
Statliga och regionala myndigheter och förbund		
1. Länsstyrelsen, yttrande 35, 36	2024-01-26 <i>(sent inkommet)</i> 2024-02-02 <i>(sent inkommet)</i>	Synpunkt
2. Lantmäteriet, yttrande 27	2023-12-15	Synpunkt
3. Södertörns brandförsvarsförbund, yttrande 23	2023-12-04	Ingen synpunkt
4. Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund, SMOHF, yttrande 34	2024-01-12 <i>(förlängd yttrandetid)</i>	Synpunkt
5. Trafikverket, yttrande 25	2023-12-12	Ingen synpunkt
6. Region Stockholm, yttrande 33	2023-12-21	Ingen synpunkt
Företag och intresseorganisationer		
7. Förpackningsinsamlingen FTI, yttrande 22	2023-12-01	Ingen synpunkt
8. Naturskyddsföreningen Tyresö, yttrande 32	2023-12-20	Synpunkt
Enskilda ledningshavare		
9. Skanova, yttrande 24	2023-12-12	Upplysning
10. Vattenfall Eldistribution AB, yttrande 26	2023-12-12	Upplysning
11. Vattenfall AB Heat Sweden, yttrande 28	2023-12-18	Upplysning

INKOMNA SYNPUNKTER OCH SVAR

Statliga och regionala myndigheter och förbund

1. Synpunkt från Länsstyrelsen

Delyttrande 1

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer utifrån ingripandegrunderna i 11 kap. 10 § PBL att kommunen behöver bearbeta planförslaget avseende miljö kvalitetsnormer för vatten samt säkerhet avseende översvämningsrisk och olycksrisk.

Länsstyrelsen lämnar även rådgivande synpunkter kopplade till miljö kvalitetsnormer för vatten.

Ingripandegrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Miljö kvalitetsnormer för vatten – MKN Vatten

Recipienten för planområdet är Tyresån som har otillfredsställande ekologisk status bland annat på grund av övergödningssproblem samt uppnår ej god kemisk status på grund av höga halter av PFOS, PBDE och kvicksilver.

Av dagvattenutredningen (Bjerking, 2023-07-07) framgår att belastningen av alla analyserade föroreningar minskar om alla föreslagna dagvattenåtgärder genomförs. PFOS och PBDE ingår däremot varken i analysen eller i reningseffekten av de föreslagna dagvattenåtgärderna. Eftersom både ämnena är klassificerade i den sämsta statusklassen får tillförseln av dessa ämnen inte öka. Avfall är en möjlig källa till både PBDE och PFOS och därför kan hantering av avfall medföra läckage av båda dessa ämnen. Länsstyrelsen anser att kommunen behöver säkerställa att dagvattenanläggningarna renar vatten från både PFOS och PBDE i tillräckligt hög grad för att undvika transport till yt- eller grundvatten.

Dagvattenutredningen rekommenderar att ett katastrofskydd anläggs vid de två anslutningarna till ledningsnätet om utsläpp av farligt avfall skulle ske trots förebyggande åtgärder. Utredningen rekommenderar även att en provtagningsbrunn installeras innan respektive anslutning. Kommunen behöver säkerställa att dessa åtgärder kommer till stånd.

Hälsa och säkerhet

Översvämningsrisk

Enligt dagvattenutredningen (Bjerking, 2023-07-07) utgör kretsloppscentralen ett instängt område. Höjdsättningen för planförslaget är inte klar nu vid samråd, vilket medför att kommunen inte kunnat ta ställning till huruvida planförslaget förvärrar översvämningsituationen vid skyfall. Till nästa skede behöver kommunen säkerställa att planförslaget inte förvärrar översvämningsituationen vid skyfall för omkringliggande befintlig bebyggelse vid ett 100-årsregn med klimatkraft. Om det krävs åtgärder för att hantera översvämningsrisken behöver kommunen reglera dessa åtgärder på plankartan. För mer information, se [Länsstyrelsens rekommendationer för hantering av översvämnning till följd av skyfall](#).

Olycksrisk

Kommunen behöver i planbeskrivningen redogöra för hur planförslaget kan påverka omgivningen vid brand inom anläggningen. Av planförslaget framgår att verksamheten ska utveckla sin hantering av farligt avfall. Kommunen behöver därför också ta ställning till om planförslaget medför tillkommande transporter av farligt gods. I planbeskrivningen står att farligt avfall främst utgörs av småförpackningar. Länsstyrelsen förutsätter utifrån det att ingen lastning/lossning av stora mängder farligt gods kommer att ske inom planområdet.

Råd om tillämpning av 2 kap. PBL

Miljökvalitetsnormer för vatten – MKN Vatten

Tyresån kommer att delas upp i flera vattenförekomster. Bland annat Albysjön-Fatburen kommer att klassificeras som en vattenförekomst och få bindande kvalitetskrav i form av miljökvalitetsnormer. Även Fnyskbäcken som rinner genom Alby naturreservat och mynnar i Uddbyviken i Albysjön kommer att bli vattenförekomst. Tidplanen är dock inte klar än, men de nya vattenförekomsterna kommer beslutas senast 2027. När beslutet är fattat blir recipient för planens dagvatten i stället Fnyskbäcken och det är dess miljökvalitetsnormer som ska beaktas i första hand. Även påverkan på Albysjön och Tyresån behöver beaktas.

Länsstyrelsen instämmer i dagvattenutredningens konstaterande att kommunen behöver ta fram en plan för underhåll och kontroll av dagvattenanläggningar (oljeavskiljare, växtbäddar och magasin) så att dagvattenanläggningarna ska bibehålla sin funktion under tid.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att detaljplanens genomförande inte kan förväntas medföra betydande miljöpåverkan förutsatt att kommunen redogör för hur planförslaget kan påverka omgivningen vid brand inom anläggningen samt om planförslaget medför tillkommande transporter med farligt gods. Utifrån planhandlingarna kan det finnas en risk att planförslaget medför miljöpåverkan beroende på vilka ämnen som avses hanteras i samband med utbyggnaden av anläggningen.

Delyttrande 2

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen lämnar rådgivande synpunkter kopplade till risk för ras.

Råd om tillämpning av 2 kap. PBL

Risk för ras

Kretsloppscentralen är omgiven av slänter. I östra delen av planområdet finns ett aktsamhetsområde enligt SGU:s kartering över förutsättningar för skred i finkornig jordart. För att undvika ras från omgivande slänter ska det finnas stödmurar vid slänthöften enligt PM Geoteknik (Iterio, 2020-07-03). Kommunen planerar även att fylla upp delar av planområdet med som mest cirka 2 meter. Länsstyrelsen tolkar den geotekniska utredningen som att det krävs stödmurar för att säkerställa stabiliteten även vid uppfyllning. Stödmurar och eventuella andra åtgärder som krävs för att säkerställa markens stabilitet bör regleras på plankartan.

Svar: Dagvattenutredningen har reviderats avseende PBDE och PFOS. Mängden PBDE bedöms inte öka efter rening. Då PFOS inte går att beräkna i verktyget StormTac har utredningen kompletterats med ett resonemang kring ämnet. Kommunen avser säkerställa att avfall som kan innehålla PFOS och andra miljöfarliga ämnen hanteras på ett sätt som minimerar risken för läckage, exempelvis genom att i första hand förvara avfallet inomhus eller i täckta containrar. I de fall öppna containrar används ska dessa täckas över utanför besöksstider.

Synpunkten om att säkerställa att utredningens föreslagna åtgärder kommer till stånd har vidarebefordrats till kommunens projektledare och avses genomföras i den fortsatta processen. Kommunen avser även ta fram en skötselplan för underhåll och provtagning av dagvattenanläggningarna för att säkerställa dess långsiktiga funktion.

Ett kompletterande dagvatten-PM har tagits fram gällande flödes- och fördröjningsberäkningar samt skyfall. Ett genomförande av förslaget bedöms inte medföra någon ökad risk för översvämning av närliggande fastigheter. Med planerade fördröjningsåtgärder bedöms situationen nedströms vid ett skyfall bli bättre än i befintlig situation. Detta har förtydligats i handlingarna.

Planbeskrivningen har kompletterats gällande olycksrisker. Beskrivningen av hantering av farligt avfall inom anläggningen har förtydligats. Då mängderna av farligt avfall som hanteras är så pass små bedöms olycksriskerna och konsekvenserna vid exempelvis brand vara begränsade. Risken för negativ påverkan på omgivningen bedöms vara liten.

I samband med systembehandlingen har en geoteknisk undersökning och utredning tagits fram som redovisar att inga förstärkningsåtgärder erfordras av stabilitets- eller sättningsskäl för de planerade anläggningarna. Därmed bedömer kommunen att det inte föreligger något behov av att reglera stabilitetsåtgärder på plankartan.

Kommunen noterar informationen om framtida vattenförekomster.

2. Synpunkt från Lantmäteriet

Vid genomgång av planförslagets handlingar (daterade 2023-10-19) har följande noterats:

Vilka bestämmelser avgränsas av Sekundära egenskapsgränser?

I detaljplanen används sekundära egenskapsgränser, men det anges inte vilken eller vilka planbestämmelser som avgränsas av de sekundära egenskapsgränserna. Detta gör att planen inte är tillräckligt tydlig i sin reglering. Boverket anger följande i PBL Kunskapsbanken på [sidan om gränshierarki](#): ”Varken egenskapsgräns eller den sekundära egenskapsgränsen är på förhand knuten till någon eller några egenskapsbestämmelser utan kan användas för den egenskapsbestämmelse det behövs för i den enskilda detaljplanen. Om den sekundära egenskapsgränsen används är det viktigt att det tydligt framgår vilken bestämmelse den avgränsar. Detta kan framgå av listan med planbestämmelser.”

Ett exempel där detta lösts på ett fungerande sätt är i en plankarta från Dorotea kommun – Detaljplan för del av Bergvattnet 12:1 där kommunen skrivit texten ”(begränsas av sekundär egenskapsgräns)” efter bestämmelseformuleringen (texten) i den egenskapsbestämmelse som ska avgränsas av sekundära egenskapsgränser.

Lantmäteriet noterar att aktuell bestämmelse (u₁) står under rubriken ”sekundära egenskapsbestämmelser för kvartersmark”. Lantmäteriet vill därför upplysa kommunen om att några sekundära egenskapsbestämmelser inte finns. Alla egenskapsbestämmelser har samma verkan. Däremot går det med sekundär egenskapsgräns att enbart begränsa en specifik bestämmelse.

I övrigt har Lantmäteriet inte funnit anledning till synpunkt.

Svar: Plankartan har justerats så att det framgår att bestämmelsen u_1 begränsas av sekundär egenskapsgräns.

3. Synpunkt från Södertörns brandförsvarsförbund

Södertörns brandförsvarsförbund har inget att tillägga eller kommentera ur risk- och säkerhetssynpunkt i samrådsskedet för aktuellt ärende.

Svar: Yttrandet noteras.

4. Synpunkt från Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund, SMOHF

Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund beslutar att lämna följande yttrande:

1. Den planerade bullerskyddsskärmen bör utformas i enlighet med de rekommendationer som framgår av bullerutredningen. Den bör vara minst 3,6 meter hög, helt tät och absorberande.
2. De föreslagna åtgärderna i form av ändrad hantering av avfall samt utbyte av containrars bussningar i bullerminskande syfte ska säkerställas och följas upp av ansvarig.
3. Under förutsättning att de föreslagna åtgärderna för dagvattenhantering i form av växtbäddar, magasineringsmöjligheter och oljeavskiljare vidtas och upprätthålls bedömer förbundet att dagvatten kan omhändertas på ett miljömässigt godtagbart sätt. Förbundet vill dock betona de goda möjligheter som ges i samband med detaljplaneprocessen gällande ytterligare åtgärder för minskad negativ föroreningspåverkan på dagvatten, såsom att placera öppna containrar under tak.
4. En skötselplan för föreslagna dagvattenåtgärder bör upprättas för att säkerställa kontinuerligt underhåll utifrån de behov som de aktuella åtgärderna kräver.

Svar: Bullerutredningen har efter samrådet reviderats vilket lett till att rekommendationerna om bullerskärmens höjd har justerats. Plankartan har kompletterats med bestämmelser om bullerplankets utformning utifrån den reviderade utredningen, avseende dess höjd samt att den ska vara tät. Synpunkten gällande säkerställande av föreslagna åtgärder för att minska verksamhetsbuller har vidarebefordrats till kommunens projektledare.

Förslag till ytterligare förebyggande åtgärder för att minska föroreningspåverkan på dagvatten noteras. Kommunen anser ta fram en skötselplan för dagvattenanläggningarna för att säkerställa dess långsiktiga funktion.

5. Synpunkt från Trafikverket

Trafikverkets anläggningar eller intressen berörs inte av detaljplanen och Trafikverket har därmed ingen erinran.

Svar: Yttrandet noteras.

6. Synpunkt från Region Stockholm

Region Stockholm har inga synpunkter.

Svar: Yttrandet noteras.

Företag och intresseorganisationer

7. Synpunkt från Förpackningsinsamlingen, FTI

Den 1 januari 2024 börjar en ny förpackningsförordning (SFS 2022:1274) att gälla, som bland annat innebär att insamlingsansvaret för förpackningar övergår till kommunerna och att fastighetsnära insamling ska vara införd för alla hushåll i kommunen 1 januari 2027.

FTI har inget att tillägga angående detaljplanen förutom att ytor för fastighetsnära insamling och lättillgängliga insamlingsplatser (LIP) av förpackningar behöver beaktas i planen, utifrån bestämmelserna i den nya förordningen.

FTI kommer inte att etablera några nya stationer under övergångsperioden och hänvisar därför frågan till kommunens avfallsplanerare.

***Svar:** Kommunen har tagit den nya förordningen i beaktande och lämpliga ytor för placering av förpackningsinsamling finns med i den pågående processen.*

8. Synpunkt från Naturskyddsföreningen Tyresö

Tyresö Naturskyddsföreningen - TNF sympatiserar självklart med alla former av kretsloppsbasead avfallshantering och återbruk.

Men vi anser att kommunen gör ett felaktigt val genom att för lång tid permanenta en för liten kretsloppscentral i fel läge ur både ekologisk och logistisk synpunkt och som saknar utbyggnadsmöjligheter, speciellt när kommuninvånarantalet förväntas öka de kommande åren. Nuvarande placering försvagar det "Gröna svaga sambandet" i Tyrestakilen med sin för alla marklevande djur helt stängda utförande.

Vid en omlokalisering, enligt nedan, undviks problematiken med ersättningslösning för medborgarnas tillgång till kretsloppscentral.

GRÖNA SAMBAND

För att stärka det "Gröna svaga sambandet" i Tyrestakilen föreslog TNF redan i sitt samrådsyttrande i april 2015 till nya ÖP att Kretsloppscentralen i Petterboda borde omlokaliseras till det nya verksamhetsområdet Lindalshöjden.

DAGVATTEN

I ett planförslag för kommunal verksamhet med problematisk dagvattenhantering (bl.a. lakvatten) är det anmärkningsvärt att inte byggnader förses med vegetationstak, som avsevärt fördröjer och minskar regnvattenmängden i dagvattensystemet och bidrar till den biologiska mångfalden och spridningsvägarna.

Alla yttertak, åtminstone på nybyggda delar, bör utföras som semi-intensiva gröna tak gärna kompletterade med faunadepåer (död ved), fjärilsrestauranger, fågelholkar, fågelbad, insektshotell mm för att bli riktigt effektiva för biologisk mångfald. Inte minst för att åskådliggöra kommunens ambitioner för hållbarhet.

Allt dagvatten, även översvämmat regnvatten efter skyfall, bör omhändertas lokalt inom fastigheten (tex. genom regnvattenbäddar/-magasin med stor kapacitet) och inte transporteras

vidare via dagvattenledningar, Kolardammarna och Fnyskbäcken till Albysjön som redan har otillfredsställande status.

Föreslagna solceller kan med fördel placeras på den befintliga byggnadens tak och/eller separat tex. som väderskydd (skärmtak) över känsliga delar.

KVALITETSPROGRAM

Det är fortfarande olyckligt att viktiga frågor ska utredas/beslutas senare i planarbetet. Detta minskar medborgarnas möjligheter till inflytande eftersom detaljplaner i granskningskedet erfarenhetsmässigt är svåra att påverka.

Till exempel saknas detaljerat kvalitetsprogram med gestaltning och utformning av byggnader och utemiljö samt krav på energihushållning.

MEDVERKANDE TJÄNSTEPERSONER

Det framgår inte av planhandlingarna vilka tjänstepersoner på kommunen som deltagit i planarbetet. Tex. kommunekologen, hållbarhetsstrategen och vattenstrategen som med hänsyn till områdets problematik med dagvatten och placering i det ”Gröna svaga sambandet” i Tyrestakilen borde ha medverkat.

NATURVÄRDEN och GRÖNA AMBITIONER

Det är olyckligt för den biologiska mångfalden, de svaga sambanden i spridningsvägarna, och ekosystemtjänsterna att ytterligare naturmark försvinner när området onödigtvis utökas i nordvästra hörnet till förmån för asfalterad kör- och rangeryta.

Det stora antalet nedtagna träd (tjugotal) inom planområdet bör med råge ersättas i närområdet med inhemska arter. Större partier av befintliga och nya husfasader bör utföras av trä och förses med någon typ av vertikal grönska typ "växt-väggar" tex. på spaljéer som verkar bullerdämpande.

BULLER

Särskilda regler bör införas om högsta tillåtet externt buller från verksamheten mot bostadsbebyggelse och närnatur. Det finns bullerdämpande utrustning typ gummiklädda containers med gummihjul (bussningar) som effektivt dämpar buller. Buller är ett allt större problem i vårt samhälle och bör reduceras vid källan. Naturvårdsverkets riktvärden bör underskridas rejält och gälla även mot naturmark där människor behöver största möjliga tystnad för rekreation och återhämtning.

Stor omsorg bör ägnas åt de nya högre (minst 3,6m) och täta bullerskärmar design så att dessa inte blir ett störande inslag i omgivningen. Framför allt mot grönområdet Petterbodastråket och GC-vägen. Dessa bör också på båda sidor förses med någon typ av vertikal grönska typ klätterväxter som verkar bullerdämpande och minskar risken för klotter.

HUSHÖJDER

Tillåtna hushöjder medger ca 11m höga hus vilket innebär 3-4 våningar i normalfallet. Är detta rimligt på denna plats nära naturområden och ridskola?

Svar: Den förstudie som togs fram 2021 i syfte att välja inriktning för kretsloppscentralens utveckling utredde även möjliga alternativa lokaliseringar. De två huvudalternativen som analyserades var nuvarande plats samt Lindalsböjden, som i förstudien benämns Erstavik. Enligt förstudien bedöms en ny anläggning i Erstavik inte generera en lika hög miljönytta jämfört med en utveckling av befintlig anläggning. Placeringen är även utpekad i översiktsplanen. Kommunen anser därmed att anläggningens lokalisering är tillräckligt utredd och att nuvarande plats är lämplig för ändamålet.

Det regionala gröna sambandet bedöms inte påverkas negativt av förslaget. Kommunen anser att ianspråktagandet av befintlig naturmark i detta fall är motiverat för att möjliggöra en utveckling av kretsloppscentralen till en yteffektiv och modern anläggning som ett led i kommunens hållbarhetsarbete. Inom den aktuella naturmarken bedöms det finnas vissa naturvärden, men området bedöms inte ha något rekreativt värde med hänsyn till läget invid verksamhetsområdet, kraftledningsstråket och Tyresövägen. Kommunen bedömer därför att intresset att utveckla kretsloppscentralen i det här fallet väger tyngre än intresset att bevara naturmarken.

Träd som behöver fällas föreslås lämnas som död ved i närområdet för att främja den biologiska mångfalden. Nedtagna träd kan till viss del komma att kompenseras genom nyplantering av träd på andra platser inom planområdet. Åtgärder för ekosystemtjänster och ökad biologisk mångfald planeras att genomföras inom ramen för projektet. Åtgärder föreslås göras både inom och i anslutning till anläggningen. Inom kretsloppscentralen, som är helt hårdgjord idag, kommer planteringsytor att anläggas. Planteringsytorna föreslås innehålla växter som gynnar pollinatörer, samt exempelvis insektsbotell och mulmbolkar. Planteringsytorna bidrar även med fördröjning av dagvatten. De föreslagna åtgärderna kommer att studeras vidare i den fortsatta processen.

En bullerutredning har tagits fram och med de åtgärder som föreslås kommer bullernivåerna mot omgivningen minska. Gällande riktvärden ska följas. Bullerplankets utformning kommer att studeras närmare i den fortsatta processen. Delar av planket föreslås förses med exempelvis informationsskyltar, insektsbotell och klättrväxter.

I det aktuella förslaget planeras inte gröna tak, utan dagvattenhanteringen och åtgärder för att gynna biologisk mångfald planeras med andra åtgärder. Detaljplanen hindrar dock inte att gröna tak kan uppföras. En dagvattenutredning har tagits fram som beskriver hur dagvattnet ska hanteras och renas. Inom anläggningen planeras bland annat ett flertal planteringsytor som ska fördröja och rena dagvatten. En skötselplan ska tas fram för att säkerställa dagvattenlösningarnas funktion och rening på lång sikt. Kommunen avser även säkerställa att avfall som kan innehålla förorenande ämnen hanteras på ett sätt som minimerar risken för läckage, exempelvis genom att förvara avfallet inomhus eller i täckta containrar.

I detaljplaneförslaget har högsta tillåtna nockhöjd inför granskningen justerats till +38,5 meter vilket motsvarar cirka 9 meter över markytan. Den nya byggnaden planeras bli två våningar och cirka 8,4 meter hög, vilket är ungefär lika hög som den befintliga byggnaden. Detaljplanens bestämmelse om nockhöjd tillåter en viss marginal som möjliggör för eventuella justeringar som kan behöva göras inför byggnation på grund av oförutsedda händelser. Kommunen bedömer att den tillåtna höjden är lämplig på platsen. Hushöjderna bedöms inte påverka omgivningen sett till landskapsbilden.

Ett kvalitetsprogram som beskriver utformning av kvartersmark och allmän plats arbetas fram parallellt med detaljplanen i enlighet med kommunens rutin. Ett kvalitetsprogram är inte en del av detaljplanen och ingår inte i samrådsbehandlingen. Under samrådskedet samråds detaljplanens avgränsning, markens användning och bebyggelsens omfattning. Detta har i planbeskrivningen redovisats med hjälp av olika typer av skisser. Planbeskrivningen har inför granskningen kompletterats med illustrationer som visar den föreslagna utformningen. Krav på energihushållning är inte en fråga som regleras i detaljplanen.

Under detaljplaneprocessen har dialog förts med vattenstrateg, landskapsarkitekt, kommunekolog samt flera andra kommunala tjänstepersoner och konsulter som deltar i projektet. Planbeskrivningen följer Boverkets föreskrifter och allmänna råd om planbeskrivning som ska tillämpas för detaljplaner som påbörjats efter 31 december 2021. Medverkande tjänstepersoner finns därför inte angivna. Kommunen noterar synpunkten och ser över om informationen ska finnas i planbeskrivningarna i fortsättningen.

Enskilda ledningshavare

9. Synpunkt från Skanova

Skanova har markförlagda teleanläggningar inom detaljplaneområdet.

Skanova önskar att så långt som möjligt behålla befintliga teleanläggningar i nuvarande läge för att undvika olägenheter och kostnader som uppkommer i samband med flyttning.

Skanova önskar i ett tidigt skede medverka i planarbetet när detaljplanarbete påbörjas och kallas till samrådsmöten för det aktuella området för att kunna samordna nya ledningar.

Tvingas Skanova vidta undanflyttningsåtgärder eller skydda telekablar för att möjliggöra exploatering förutsätter Skanova att den part som initierar åtgärden även bekostar den.

Om så önskas kan ledningarna skickas digitalt i dwg-format för att infogas på plankartan.

Kontakta <https://www.ledningskollen.se>

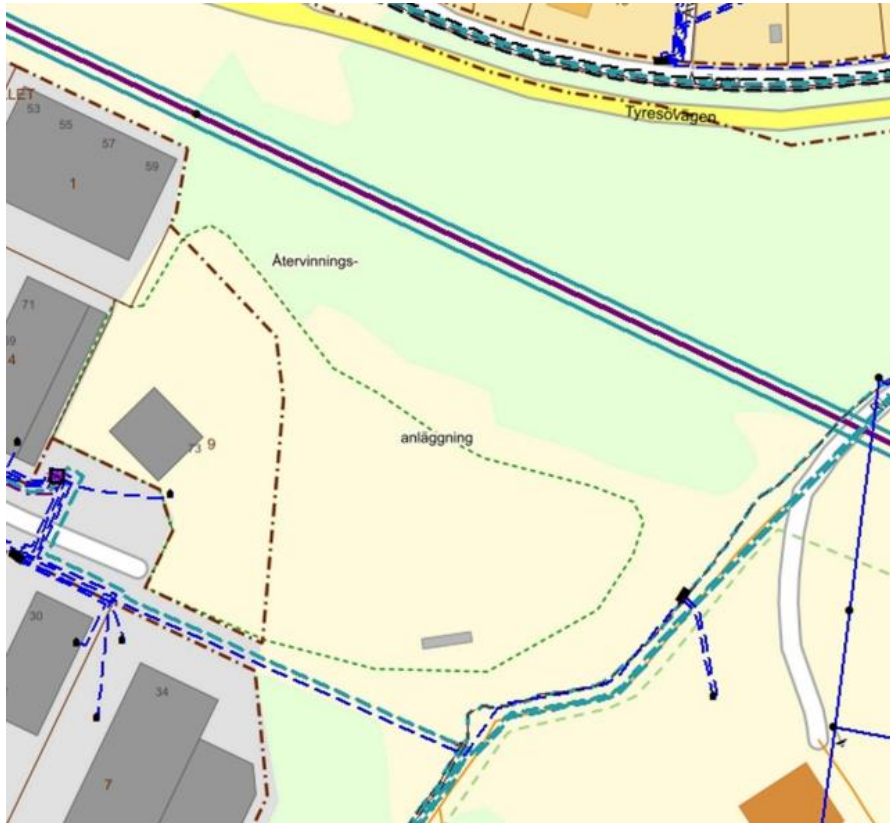
Kabelanvisning beställs via <https://www.ledningskollen.se>

För ledningssamordning kontakta telia-natforvaltning@teliacompany.com

Svar: *Yttrandet noteras. Informationen har vidarebefordrats till kommunens projektledare. Berörda ledningsägare kommer att kontaktas i god tid om deras ledningar påverkas.*

10. Synpunkt från Vattenfall Eldistribution AB

Vattenfall Eldistribution AB har elnätanläggningar inom området och inom närområde för aktuell detaljplan bestående av 77 kV luftledning, lila heldragen linje i karta nedan, 24 kV luftledning, turkos heldragen linje, 24 kV nätstation, svart kvadrat, 0,4 kV markkabel, mörkblå streckad linje, samt kabelskåp, svart rektangel. Elnätanläggningarnas läge i kartan är ungefärligt.

En ny byggnad intill en luftledning med spänningsnivå över 55 kV, där människor inte antas vistas stadigvarande, bör placeras på ett avstånd av minst 20 meter från närmaste anläggningsdel, detta utifrån säkerhetsområde och elsäkerhetsrisk.

Vattenfall Eldistribution planerar att radera befintlig 24 kV luftledning till år 2029. Men 77 kV luftledningen ska vara kvar.

Då det inte framgår i planhandlingarna hur mycket effekt en kretsloppscentral kräver har Vattenfall Eldistribution svårt att bedöma om befintlig nätstation är tillräcklig och ifall den behöver bytas ut. I övrigt är det bra storlek och placering av E₂-området.

Vattenfall Eldistribution AB vill informera om följande:

- Eventuell flytt/förändringar av befintliga elnätanläggningar utförs av Vattenfall Eldistribution, men bekostas av exploitören.
- Beställning/förfrågan ledningsflytt görs på Vattenfall Eldistributions hemsida. [Blanketter och formulär | Vattenfall Eldistribution](#)
- Inför anslutning av ny byggnad till befintligt elnät måste beställning av offert på el-servis beställas i mycket god tid. Offert på el-serviser, både byggkraft och permanent servis, beställs via [Anslutning - Vattenfall Eldistribution](#) eller på telefon: 020-82 10 00
- Vid eventuella schaktningsarbeten skall kabelutsättning begäras. Se [Så undviker du avgrävningar på din egen tomt med Ledningskollen](#)
- När du ska bygga, fälla träd, schakta eller spränga nära våra ledningar så glöm inte att beställa bevakning. Då är vi med på plats under arbetets gång och ser till att inga skador uppstår [Beställ tjänst - Vattenfall Eldistribution](#).
- Vid ny infart till fastigheten skall befintlig markkabel förläggas i rör. Detta beställs samtidigt som beställning av el-serviser.

- Någon anläggning, t.ex. byggnad, får inte uppföras invid elnätanläggning tillhörande Vattenfall Eldistribution så att gällande säkerhetsavstånd inte hålls.

Svar: Inga nya byggnader planeras att uppföras inom 20 meter från luftledningen.

Informationen har vidarebefordrats till kommunens projektledare. Berörda ledningsägare kommer att kontaktas i god tid om deras ledningar påverkas.

11. Synpunkt från Vattenfall AB Heat Sweden

Vattenfall AB Heat Sweden har mottagit rubricerat ärende för yttrande och meddelar följande.

Det är viktigt att byggherren kontaktar oss i god tid. Detta i synnerhet om planerad bebyggelse medför ändring av ledningsnäten.

Fjärrvärmedistribution

Den planerade bebyggelsen kan anslutas till fjärrvärmenätet. Anslutningsavgiften fastställs vid offerttillfället.

Befintliga fjärrvärmeledningar måste hållas tillgängliga för Vattenfall AB Heat Sweden under byggtiden.

Utsättning av befintliga fjärrvärmeledningar ska begäras innan arbetena sätts igång.

Eventuell flyttning/ombyggnad/rivning/deponering av befintliga fjärrvärmeledningar bekostas av byggherren eller regleras via markavtal med Tyresö Kommun.

Vattenfall AB Heat Sweden förutsätter att befintliga ledningar skyddas i enlighet med gällande markavtal med Tyresö Kommun.

Svar: *Informationen har vidarebefordrats till kommunens projektledare. Berörda ledningsägare kommer att kontaktas i god tid om deras ledningar påverkas.*